

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/336/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2111218025
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Klepancová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2111218025.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci navrhovateľky: F. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. X, J., zastúpená JUDr. Alicou Slaninkovou, advokátkou, Hlavná 29, Trnava, proti odporcovi: B. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXXX, M., o zaplatenie 4.979,09 eur s príslušenstvom, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 13C/127/2011-108 zo dňa 20. mája 2013 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľke sumu 4.979,09 eur spolu s 9%-ným úrokom z omeškania ročne z istiny od 21.08.2008 do zaplatenia, zaplatiť náhradu trov konania navrhovateľky vo výške 1.071,34 eur k rukám jej právnej zástupkyne, zaplatiť Okresnému súdu Trnava náhradu trov konania štátu v sume 31,87 eur, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že v konaní bolo preukázané uzatvorenie zmluvy o pôžičke, ktorou navrhovateľka ako veriteľ požičala odporcovi ako dlžníkovi peniaze vo výške 4.979,09 eur. Odporca sa zaviazal peniaze vrátiť do 20.08.2008. V dohodnutej dobe peniaze navrhovateľke nevrátil a dostal sa do omeškania. Súd prvého stupňa navrhovateľke priznal úroky z omeškania vo výške 9% ročne z omeškanej istiny od 21.08.2008. Z uznesenia Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Trnave mal za preukázané, že suma vo výške 3.492,94

eur, ktorú poukázal odporca na bankový účet navrhovateľky, bola vrátením investícií navrhovateľky do majetku odporcu. Nemá súvis s predmetným návrhom navrhovateľky na vrátenie pôžičky. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 657 a § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (v ďalšom texte „OZ“). O trovách konania účastníkov súd prvého stupňa rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (v ďalšom texte „O.s.p.“), keď navrhovateľke priznal náhradu trov právneho zastúpenia. O trovách konania štátu rozhodol podľa ustanovenia § 148 O.s.p..

Proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa podal včas odvolanie odporca. Odvolanie zdôvodnil tým, že ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní nariadenom na 20.05.2013, na ktorom súd vo veci rozhodol. Nebolo mu umožnené podať vysvetlenie k argumentom navrhovateľky a predložiť dôkazy. Skutkový stav zistený súdom prvého stupňa neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti a dôkazy, ktoré neboli uplatnené. Rozhodnutie vychádza aj z nesprávneho posúdenia veci.

Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu odporcu žiadala, aby odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a odporcu zaviazal na zaplatenie trov odvolacieho konania. Uviedla, že odvolanie je výlučne účelové, podmienené snahou vyhnúť sa splneniu svojej povinnosti.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému bol tento opravný prostriedok prípustný (§ 201 a 202 O.s.p.), preskúmal vec podľa ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p., posúdil v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania, prejednal bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O.s.p., a dospel k záveru, že odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné zrušiť. Senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia z.č. 757/2004 Z.z.).

Podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. súd rozhodnutie zruší ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Z dikcie citovaných ústavných noriem, premietnutých aj do ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. vyplýva, že každý má oprávnenie domáhať sa svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola namietnutému právu poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Reálne uplatnenie základného práva na súdnu ochranu teda predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa táto ochrana v zákonom predpokladanej kvalite dostane bez toho, aby sa mu ukladali - v spojitosti s jej uplatnením - povinnosti, ktoré od účastníka nevyžaduje zákon (čl. 2 ods. 3 ústavy)(Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 26. septembra 2002 IV. ÚS 1/02).

Pod odňatím možnosti pred súdom konať treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi odňala možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné práva, ktoré sú mu priznané za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a oprávnených záujmov. O procesnú vadu v zmysle tohto ustanovenia ide len vtedy, keď súd neumožnil účastníkovi vykonať v priebehu konania práva priznané mu Občianskym súdnym poriadkom, a to najmä právo predniesť (doplniť, či doplňovať) svoje návrhy, vyjadriť sa k rozhodným skutočnostiam, k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo so súhlasom predsedu senátu dávať v rámci výsluchu otázky účastníkom (svedkom) a právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy, vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci (rozsudok Najvyššieho súdu SR 3 Cdo 143/2008 zo dňa 29. januára 2009).

Odporca v odvolaní tvrdil, že mu boli odňaté jeho procesné práva, nakoľko súd konal a rozhodol napriek tomu, že sa z pojednávania ospravedlnil. Nemal možnosť predložiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení a vyjadriť sa k tvrdeniam navrhovateľky. V dôsledku uvedeného súd prvého stupňa rozhodol na základe neúplne zisteného skutkového stavu.

Po preskúmaní obsahu spisového materiálu odvolací súd zistil, že odvolacie námietky odporcu sú z väčšej časti dôvodné.

K námietke odporcu, že súd prvého stupňa konal a rozhodol napriek tomu, že sa na pojednávanie konané dňa 20.05.2013 ospravedlnil, odvolací súd uvádza nasledovné:

Podľa ustanovenia § 119 O.s.p. pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov (ods. 1). Účastník, ktorý navrhuje odročenie pojednávania, musí súdu oznámiť dôvod na odročenie pojednávania bez zbytočného odkladu, po tom, čo sa o ňom dozvedel alebo odkedy sa o ňom mohol dozvedieť, alebo

s prihladením na všetky okolnosti ho mohol predpokladať. Návrh na odročenie pojednávania obsahuje najmä:

a) dôvod, pre ktorý sa navrhuje odročenie pojednávania,

b) deň, keď sa účastník o dôvode dozvedel,

c) ak je to možné, uvedenie elektronickej adresy, telefaxu alebo telefónu, na ktoré súd bezodkladne oznámi, ako návrh posúdil (ods. 2). Ak je dôvodom na odročenie pojednávania zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu, návrh na odročenie pojednávania musí obsahovať aj vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu neumožňuje účasť na pojednávaní. Za takéto vyjadrenie sa považuje vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že účastník alebo jeho zástupca nie je schopný bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu sa zúčastniť pojednávania (ods. 3).

Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvého stupňa nariadil pojednávanie na 20.05.2013 (i keď v predvolaní je zrejmo chybou uvedený dátum 20.05.2012) o 8.30 hodine. Predvolanie na pojednávanie odporca prevzal dňa 16.04.2013. Dňa 20.05.2013 o 8.05 hodine bolo súdu faxom doručené ospravedlnenie odporcu z pojednávania z dôvodu náhleho zhoršenia zdravotného stavu a nutnej návštevy lekárskeho zariadenia. V ospravedlnení je uvedené, že potvrdenie o návšteve lekára doručí odporca do troch pracovných dní. Z obsahu uvedeného ospravedlnenia je zrejmé, že nespĺňa náležitosti, ktoré sú vyžadované citovaným ustanovením § 119 ods. 3 O.s.p.. Odporca vyjadrenie lekára o jeho neschopnosti zúčastniť sa pojednávania bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu nedoručil súdu ani v dodatočnej lehote troch pracovných dní, ktorú si sám určil. Nie je teda možné konštatovať, že súd prvého stupňa pochybil, keď vec prejednal v neprítomnosti odporcu, ktorý sa ospravedlnil. Pochybenie súdu nespočíva v nerešpektovaní ospravedlnenia odporcu, ale v nerešpektovaní jeho iných procesných práv.

Občiansky súdny poriadok zaručuje účastníkom viaceré procesné práva - najmä právo predniesť (doplniť, či doplňovať)

svoje návrhy, vyjadriť sa k rozhodným skutočnostiam, k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo so súhlasom predsedu senátu dávať v rámci výsluchu otázky účastníkom (svedkom) a právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy, vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci (napr. § 118 ods. 1 a 4, § 123, § 126 ods. 3, O.s.p.).

Z obsahu spisu vyplýva, že odporca v rámci výsluchu ako účastníka konania tvrdil, že s navrhovateľkou sa ústne dohodli o tom, že časť pôžičky jej bude zaslaná na jej účet, čo sa aj stalo. Zvyšná časť pôžičky približne vo výške 1.250,- eur mala byť vysporiadaná ako vyrovnanie dlhu navrhovateľky na nájomnom. Ako svedka tejto dohody odporca uviedol realitného makléra, pred ktorým uzatvárali aj inú zmluvu. Napriek tomu, že súd prvého stupňa do uznesenia z pojednávania dňa 28.03.2012 pojal výrok, že na ďalšie pojednávanie bude predvolaný ako svedok realitný maklér, meno aj adresu ktorého mal k dispozícii, svedka napokon nepredvolal. K tvrdeniam odporcu o tom, že pôžička medzi ním a navrhovateľkou bola vysporiadaná označeným spôsobom, nevypočul ani navrhovateľku. Súd prvého stupňa sa uspokojil s konštatovaním, že suma, ktorú poukázal odporca na účet navrhovateľky do banky vo výške 3.492,94 eur bola len vrátením investícií navrhovateľky do majetku odporcu. Nemá súvis s predmetným návrhom navrhovateľky na vrátenie pôžičky. Súd prvého stupňa však navrhovateľku (ani odporcu) nevypočul ani k jej prípadným investíciám, uvedený záver nemá oporu vo vykonanom dokazovaní.

Predovšetkým však bolo povinnosťou súdu prvého stupňa vykonať odporcom navrhované dokazovanie na jeho tvrdenie, že pôžička ním bola splatená. Bez vykonania tohto dokazovania - pričom súd prvého stupňa sa vo svojom rozhodnutí ani nevysporiadal s otázkou, prečo takéto dokazovanie nevykonal - odňal odporcovi právo konať pred súdom. Súd prvého stupňa neumožnil odporcovi realizovať ani jeho ďalšie - vyššie opísané procesné práva - najmä vyjadriť sa k rozhodným skutočnostiam, k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom a právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy, vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.).

V ďalšom konaní súd prvého stupňa v naznačenom smere doplní dokazovanie, vypočuje podrobne účastníkov konania,

vykoná navrhnuté dôkazy, odporcovi umožní vyjadriť sa k vykonaným dôkazom, vysporiada sa s jeho relevantnými argumentmi, v súlade s ustanovením § 132 O.s.p. vyhodnotí všetky dôkazy a zistené okolnosti prejednávanej veci a vo veci rozhodne, pričom svoje rozhodnutie náležite odôvodní v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p..

V novom rozhodnutí vo veci samej rozhodne súd prvého stupňa aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.